

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیین نامه ساماندهی عشایر کشور
و مصوبات شورای عالی عشایر در سال ۸۹ - ۱۳۸۸
ناشر: انتشارات آیندگان
با همکاری روابط عمومی سازمان امور عشایر ایران
نوبت و سال چاپ: ۱۳۹۱
شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
صفحه آرای و طرح جلد: مرتضی حیدری
چاپ و صحافی: انتشارات آیندگان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۸۰-۲۱-۶
کلیه حقوق به سازمان امور عشایر ایران تعلق دارد.

جمهوری اسلامی ایران

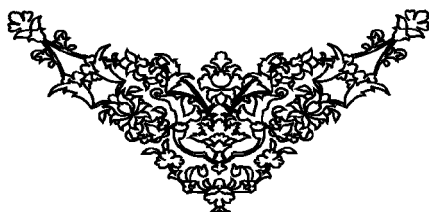
رئیس جمهور

تصویب نامه بیست و زیران

آئین نامه ساماندهی عشایر

و مصوبات شورای عالی عشایر در

سال های ۸۹-۱۳۸۸

پیشگفتار

ناپایداری شرایط اقلیمی، به ویژه پائین بودن میزان بارندگی و در عین حال توزیع نامناسب و متغیر زمان بارش‌ها از جمله مشخصه‌های اصلی مناطق خشک و نیمه خشک به شمار می‌روند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که پایدارترین مدیریت زمین و بهره‌برداری بهینه از منابع یک چنین نواحی، زندگی شبانی و دامداری مبتنی بر کوچندگی است. ایران با میانگین بارندگی سالانه کمتر از ۲۵۰ میلی‌متر، در حدود میانگین بارندگی دنیا، جزء مناطق خشک و نیمه‌خشک محسوب می‌شود و به همین جهت زندگی عشایری با جابجایی از بیلاق به قشلاق و بالعکس و کوچ به عنوان تکنیک سازگار با تغییرات اقلیمی و بهره‌برداری از منابع طبیعی از عوامل اصلی پیدایش و تکوین زندگی کوچندگی است که از قدمتی چندین هزار ساله در این مرز و بوم برخوردار است.

همزیستی و تعامل با محیط زیست، دانش بومی گسترده، مقررات عرفی و کوشش مداوم برای انطباق و سازگاری شیوه زندگی با شرایط و مقتضیات اقلیمی - جغرافیایی هر منطقه باعث شده است که شکل زندگی و معیشت، نظام کوچ و استقرار و فنون بهره‌برداری از منابع طبیعی، در بین گروه‌های عشایری اشکال مختلف به خود بگیرد. دستاوردهای مطالعاتی بین‌المللی نیز حاکی از آنست که کوچندگی و شیوه زیست متعادل شده شبانی به ویژه در مناطق ناپایدار و خشک به عنوان یک ضرورت زیست محیطی است و حتی در برخی کشورهای توسعه یافته نیز تلاش می‌شود با تخصیص یارانه و ایجاد تسهیلات لازم برای جابجایی دامداران، به پایداری طبیعت و زادآوری محیط زیست توجه شود و به علاوه از فرهنگ و شیوه زیست کوچندگان و رمه گردانان به عنوان یک فرصت برای جلب گردشگران و جهانگردان استفاده می‌شود. امروزه، جامعه عشایر ایران به عنوان یک واقعیت اجتماعی و بخشی از ساختار تاریخی - فرهنگی فعال از پیکره جامعه ملی

است. گرچه نسبت جمعیت آنان کمتر از جمعیت شهر و روستا است لیکن تأثیر اقتصادی، اجتماعی و نقش دفاعی و مرزداری آنان انکارناپذیر بوده و بدون تردید یکی از میراث‌های گرانقدر و ضروری ایران زمین هستند که چندین برابر (بیش از ده برابر) نسبت جمعیتشان در تأمین مواد پروتئینی، به ویژه گوشت قرمز کشور نقش دارند.

دام عشایر به عنوان ذخیره ژنتیکی دام کشور، فرهنگ ایلی به عنوان میراث ارزشمند و بخشی از سرمایه ملی، دانش همزیستی و سازگاری با طبیعت، قلمرو گسترده با چشم‌اندازهای متنوع و جذاب طبیعی، تلاش و سخت کوشی آحاد عشایر برای تولید و ... از قابلیت‌های جوامع عشایری است. اما با همه استحقاق‌ها، طی بیش از پنج دهه برنامه‌ریزی (هفت و پنج ساله) نظام‌مند در ایران، جامعه عشایری از جایگاه برنامه‌ای متناسب با نسبت جمعیتی، توانمندی‌ها و میزان نیازمندی‌های خود برخوردار نبوده است. اصولاً وظایف بخشی و زیربخشی دستگاه‌ها و حوزه عمل آنها در محدودهٔ جغرافیایی خاص با نیازمندی‌های فرابخشی و چند منظوره عشایری سازگاری ندارد و تاکنون هم اثربخشی نداشته است. نظام برنامه‌ریزی نیز تاکنون نتوانسته و یا نخواسته است که هماهنگی، انسجام و ساز و کارهای اجرایی لازم را ایجاد نماید. جدا از این که عشایر از گردونه برنامه‌ریزی و کانون توجه دستگاه‌ها خارج شده‌اند، فضای زیست، عرصه و قلمرو آنان نیز روز به روز تنگ‌تر و محدودتر می‌شود.

بحث ملال‌انگیز "کوچ یا اسکان" نیز رویکرد انحرافی بود که در سال‌های اخیر دستاوردی جز توسعه نیافتگی مناطق عشایری دربرداشت، بیش از پیش آنان را به حاشیه راند و جامعه عشایری از منابع و مواهب برنامه‌ها بی‌نصیب ماند. اسکان اگر به عنوان شیوه‌ای برای ایجاد تحول و بهبود زندگی عشایر مطرح می‌گردید و الزامات و ابزار آن نیز فراهم می‌شد می‌توانست توفیق یابد، ولی بیان این پدیده بدون توجه به پیچیدگی و موانع آن، به عنوان یک سیاست و تعجیل برای

تبدیل چادر به چار دیواری، توأم با نگاه قالبی و ارزیابی‌های کمی بدون انسجام و هماهنگی در انجام تعهدات، اشتباه دیگری بود که به میزان قابل توجهی فرصت را از دست برد و امکان انتخاب را برای عشایر فراهم ننمود. هر چند اساساً مشکل عشایر در کوچ یا اسکان نیست. توسعه نیافتگی و عقب ماندگی مناطق عشایری نیز به خاطر شیوه زیست و یا شانس و اقبال آنان نیست بلکه علت را در توزیع نابرابر منابع و نبود فرصت برای خانوارهای عشایری باید جستجو کرد.

از ابتدای قرن سیزدهم به دلیل جهت‌گیری‌های سیاسی مخرب و بازدارنده برای کوچندگان، پیشداوری، بدبینی و برداشت‌های نادرست از این جامعه، اصرار بر بکارگیری الگوهای مدیریت و مراتع و مدل‌های توسعه بلوک غرب برای مناطق و قلمرو عشایر و تلاش برای ادغام نسنجیده و بدون برنامه عشایر در جوامع شهری و روستایی، آسیب‌های جدی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را باعث شد. بدنبال آن، ملی کردن جنگل‌ها و مراتع، تقسیم اراضی و حذف مالکیت، نادیده گرفتن حقوق عرفی، وابستگی‌ها و انگیزه‌های مشارکتی مردم، لطمات جبران ناپذیری هم به منابع پایه، محیط‌زیست، مراتع و چراگاه‌ها وارد نمود و هم زندگی جوامع کوچنده دچار نابسامانی و فروپاشی گردید.

در این روند عواملی مانند: پراکندگی خانوارهای عشایری، محدودیت‌های جغرافیایی، فقدان نهادهای مدنی در جوامع عشایری، پیدایش بخش‌ها، شهرها و استان‌های جدید براساس اجرای تقسیمات کشوری و ... مزید بر علت شد و عشایر را با چالش‌های روزافزونی مواجه ساخت.

با توجه به فرابخشی بودن مسائل عشایری، برای توجه به قابلیت‌ها و چالش‌های اساسی آنان و پرداختن به مسائل ساختاری، قانونی، اجرایی، توزیع فضایی، اقتصادی و اجتماعی عشایر سازوکارهای قانونمند لازم است که ضمانت اجرایی داشته باشد و با هدف ایجاد تحول در شیوه تولید و ارتقاء

شاخص‌های برخورداری، انسجام و هماهنگی بین دستگاه‌ها را عهده‌دار باشد.

آئین‌نامه ساماندهی عشایر که نتیجه بیش از ۱۰۰۰ ساعت کار فشرده است در دهها جلسه کارشناسی و با حضور دستگاه‌های متعدد، تدوین و تنظیم گردید و در دستور کار دولت محترم قرار گرفت. هیئت محترم وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱/۱۴ تصویب و پس از بازبینی مجدد و اصلاح برخی از مواد در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۲۹ ابلاغ کرد.

تصویب آئین‌نامه ساماندهی، تصمیمی شایسته و قابل تقدیر است و بدون تردید یکی از ارزشمندترین اقداماتی است که دولت طی سال‌های بعد از انقلاب، برای مدیریت و تأمین حداقل خدمات به عشایر تصویب و ابلاغ نموده است.

نحوه تجهیز کانون‌های اسکان، چگونگی ارائه خدمات به صورت ثابت و سیار، وظیفه‌مند نمودن دستگاه‌های اجرایی مربوطه، تکلیف شورای برنامه‌ریزی و توسعه استانها برای تخصیص سهم عادلانه عشایر از منابع، نقش هماهنگی استانداران و وظیفه‌مندی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور برای نظارت از نکات برجسته آئین‌نامه است و در مواد مختلف و جداول ضمیمه مفاهیم مؤثری پیش‌بینی شده است.

با پیگیری‌های انجام شده از سال ۱۳۸۷ ضمن فعال نمودن شورای عالی عشایر در قالب کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست دولت، پیشنهادات وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) در خصوص مسائل و مشکلات جامعه عشایری در زمینه‌های تسهیل در ارائه خدمات به عشایر، سوخت فسیلی، تأمین آب آشامیدنی و کشاورزی، افزایش سهمیه عشایر از کالاهای اساسی و آرد و نحوه تأمین و توزیع آن، تسهیلات مورد نیاز عشایر و شاخص‌های ارتقاء سطح برخورداری‌های جامعه عشایری ارائه گردید که پس از بحث و بررسی‌های کارشناسی در کمیته‌ها و کارگروه‌های زیر مجموعه کمیسیون فوق‌الذکر و طی مراحل

قانونی، در قالب ۷ مصوبه در شورای عالی عشایر مطرح و به تصویب رسید و توسط دبیر محترم هیئت دولت به دستگاه‌های ذیربط ابلاغ گردید که متن مصوبات در این مجموعه درج گردیده است.

امید است با حسن نظر و احساس مسئولیت تمامی افراد و دستگاه‌های ذیربط، مساعدت شورای برنامه‌ریزی و توسعه استانها و حمایت‌های استانداران محترم و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی استاندارها مفاد آئین‌نامه و مصوبات ابلاغی به اجرا درآید و نابرابری‌های موجود و نارسایی‌های برخورداری در مناطق عشایری به حداقل ممکن برسد.
"انشاء الله"

سازمان امور عشایر ایران

۱۳۸۹

شماره: ۱۸۶۸۸/ش/۳۲۴۶۷ هـ	جمهوری اسلامی ایران
تاریخ: ۲۹/۳/۱۳۸۹	رئیس‌جمهور
تصویب نامرئیت وزیران	
بسمه تعالی	
وزارت جهاد کشاورزی - وزارت کشور - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	
مشت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱/۱۴ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۱۱-۲۰۷۸۲/۲۰۰۷ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۴ وزارتخانه‌های کشور، جهاد کشاورزی، و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد اصل یکمصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه ساماندهی عشایر را به شرح زیر تصویب نمود:	
۱- آیین‌نامه ساماندهی عشایر	
ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:	
الف - عشایر کوچنده: به مردمی گفته می‌شود که حداقل سه ویژگی زیر را داشته باشند:	
۱- ساخت اجتماعی قبیله‌ای	
۲- انگای سملش به دامداری	
۳- شیوه زندگی شیایی، منشی بر کوچ	
ب - بیلاق یا سردسیر: محدوده زیست و قلمرو جغرافیایی که عشایر، تمام یا قسمتی از قسول بهار و تابستان را در آن می‌گذرانند.	
ب - قشلاق یا گرمسیر: محدوده زیست و قلمرو جغرافیایی که عشایر، تمام یا قسمتی از قسول پاییز و زمستان را در آن می‌گذرانند.	
ت - میابند: به گذرگاهها و اطراف‌کاههای موقت در مسیرهای کوچ بین بیلاق و قشلاق اطلاق می‌گردد.	
ث - کوچ عشایری: عبارت است از حرکت خانوارهای عشایری از نقطه‌ای به نقطه دیگر با هدف استفاده از مراتع برای چرای دام که معمولاً با همه اعضای خانوار، بارونه، سرپناه قابل حمل و همراه با	

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۱۸۶۸۸ / ت ۳۲۴۶۷ هـ

رئیس جمهور تاریخ: ۱۳۸۴/۳/۲۹

تصویب‌نامه هیئت وزیران

وزارت جهاد کشاورزی - وزارت کشور
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱/۱۴ بنا به پیشنهاد
مشترک شماره ۲۰۷۸۳/۰۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۴
وزارتخانه‌های کشور، جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و
برنامه‌ریزی کشور به استناد اصل یکصدوسی و هشتم قانون
اساسی جمهوری اسلامی ایران، آئین‌نامه اجرائی ساماندهی
عشایر را به شرح زیر تصویب نمود:

آئین‌نامه اجرائی ساماندهی عشایر

ماده ۱- در این آئین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی
مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - عشایر کوچنده: به مردمی گفته می‌شود که حداقل
سه ویژگی زیر را داشته باشند:

۱- ساخت اجتماعی قبیله‌ای

۲- اتکای معاش به دامداری

۳- شیوه زندگی شبانی مبتنی بر کوچ

ب - بیلاق یا سردسیر: محدوده زیست و قلمرو جغرافیایی
که عشایر، تمام یا قسمتی از فصول بهار و تابستان را در آن
می‌گذرانند.

پ - قشلاق یا گرمسیر: محدوده زیست و قلمرو
جغرافیایی که عشایر، تمام یا قسمتی از فصول پاییز و زمستان
را در آن می‌گذرانند.

ت - میانبند: به گذرگاهها و اطرافگاههای موقت در مسیرهای کوچ بین ییلاق و قشلاق اطلاق می‌گردد.

ث - کوچ عشایری، عبارت است از حرکت خانوارهای عشایری از نقطه‌ای به نقطه دیگر با هدف استفاده از مراتع برای چرای دام که معمولاً با همه اعضای خانوار، باروبنه، سرپناه قابل حمل و همراه با ایل، طایفه یا رده‌هایی از آن انجام می‌گردد. کوتاه یا بلندمدت بودن مسیر کوچ تغییری در مفهوم کوچ نمی‌دهد.

ج - مسیر کوچ: به خط سیر کوچ حداقل کوچکترین رده ایلی از ییلاق به قشلاق و بالعکس اطلاق می‌گردد.

چ - زیست بوم عشایری: محدوده‌ای از سرزمین و قلمرو رده‌های ایلی که علی‌الاصول شامل ییلاق، قشلاق و مسیر بین این دو باشد.

ح - کانون اسکان عشایری: به محدوده‌ای از زیست بوم اطلاق می‌گردد که براساس نتایج مطالعات سازمان امور عشایر یا مشاورین صلاحیت‌دار، دارای منابع، امکانات و استعدادها لازم برای ایجاد اشتغال و اسکان عشایر باشد. این کانون‌ها به عنوان یکی از واحدهای برنامه‌ریزی برای ساماندهی عشایر به دو نوع شامل کانون توسعه هدایتی (برنامه‌ریزی شده) و کانون‌های توسعه اسکان خودجوش تقسیم می‌شوند.

خ - سامان عرفی عشایر: سامان عرفی به محدوده‌ای از اراضی مرتعی اطلاق می‌شود که از گذشته مورد بهره‌برداری تعداد مشخصی از خانوارهای عشایر قرار گرفته و صرفاً دارای حق بهره‌برداری از آن می‌باشند.

د - سامانه عشایری: به محدوده‌ای که در برگیرنده چند سامان عرفی باشد گفته می‌شود. گنجایش مطلوب هر سامانه حدود ۵۰ خانوار و حداقل آن در شرایط استثنائی ۲۰ خانوار

می‌باشد که این ظرفیت، امکان برنامه‌ریزی سامانه را همانند برنامه‌ریزی در واحد جغرافیایی مثل حوزه آبریز و واحدهای تقسیمات سیاسی مثل روستا مهیا می‌نماید.

ذ- حداقل خدمات مورد نیاز عشایر: مجموعه‌ای از امکانات، ابزار و وسایل، فعالیت‌های عمرانی، آموزشی، پرورشی، بهداشتی، ترویجی و فرهنگی که توسط دستگاه‌های اجرایی مختلف تعریف و به جامعه عشایری ارائه می‌شود.

ر - خدمات ثابت: آن دسته از فعالیت‌ها و خدمات که در مراکز ثابت امکان انجام و ارائه دارند و اندازه، حجم، شکل، کیفیت و سایر مشخصات آنان به گونه‌ای نیست که بتوان این خدمات را به صورت سیار ارائه نمود.

ز- خدمات سیار: به فعالیت‌هایی اطلاق می‌گردد که با مراجعه به خانوار و یا محل استقرار عشایر ارائه می‌گردد.

ژ- آستانه برخورداری: حداقل شرایط لازم برای ارائه نوعی از خدمات.

س - آستانه دسترسی: فاصله بین محل استقرار تا نزدیکترین محل ارائه نوعی از خدمت.

ش - ساماندهی عشایر عبارت است از سازوکارهایی که از طریق تأمین معیشت و امنیت اقتصادی و همچنین ارتقای شاخص‌های توسعه انسانی این جامعه - در حد میانگین جامعه روستایی کشور - که در دو بخش حمایت از اسکان و ساماندهی کوچ صورت می‌گیرد.

ص - حمایت از اسکان عشایر داوطلب: عبارت است از ارائه خدمات و اقدامات برای اسکان عشایر که موجب حفظ، بهبود و توسعه فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی و خصوصاً ایجاد اشتغال (کار مولد) و احداث حداقل تأسیسات زیربنایی لازم و مسکن مناسب برای عشایر شده به گونه‌ای که منجر به

کاهش درآمد عشایر اسکان یافته نسبت به قبل از اسکان نگردد.

ض - ساماندهی کوچ: عبارت است از ارائه خدمات حین کوچ و ایجاد زیرساختها و تأسیسات لازم و مناسب در مسیر کوچ و در اطرافگاهها به منظور تأمین نیازهای عشایر و تسهیلات در امر کوچ.

ط - مراتع قطب مخالف اسکان: مراتعی که در نقطه مقابل محل اسکان عشایر قرار داشته و حقوق بهره‌برداری آن متعلق به عشایر داوطلب اسکان است. به عنوان مثال اگر عشایری علاقمند به اسکان در محدوده مراتع قشلاقی خود باشند، مراتع ییلاقی ایشان به عنوان مراتع قطب مخالف اسکان تلقی می‌گردد.

ماده ۲ - ساماندهی عشایر براساس راهبردهای زیر صورت خواهد گرفت:

- الف - اسکان عشایر داوطلب، برنامه‌ریزی و حمایت از آن.
- ب - ساماندهی عشایر کوچنده.

ماده ۳ - مطالعات امکان‌سنجی و برنامه‌ریزی برای اسکان عشایر داوطلب در کانون‌های توسعه به صورت متمرکز (ملّی) توسط وزارت جهادکشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) انجام خواهد شد.

تعیین نقاط مناسب برای اسکان عشایر داوطلب، پس از کسب نظر شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان (کار گروه آمایش و محیط‌زیست) در کمیسیونی متشکل از نمایندگان تام‌الاختیار وزارتخانه‌های کشور، مسکن و شهرسازی، نیرو و جهادکشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سازمان امور عشایر ایران و دفتر امور مناطق محروم با مسئولیت وزارت جهادکشاورزی، تصویب

و جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. دبیرخانه کمیسیون در سازمان امور عشایر ایران خواهد بود.

تبصره: مطالعات تفصیلی - اجرایی و برنامه‌ریزی، توسط امور عشایر استان‌ها و در صورت لزوم سازمان امور عشایر ایران انجام می‌گیرد.

دستورالعمل‌های مورد نیاز جهت اجرای مفاد این تبصره توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و با مشارکت دستگاه‌های اجرایی ذیربط تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۴- حمایت از عشایر داوطلب اسکان با استفاده از نتایج مطالعات انجام شده و برنامه راهبردی توسعه جامع مناطق عشایری در دو زمینه اسکان در کانون‌های خودجوش و کانون‌های هدایتی انجام می‌شود.

ماده ۵- کلیه دستگاه‌های اجرایی ذیربط موظفند در تنظیم بودجه سنواتی و تدوین اهداف کمی برنامه‌های کوتاه مدت و میان مدت با اختصاص اعتبارات متناسب با جمعیت عشایر، نسبت به انجام وظایف مربوط به حوزه مسئولیت خود در قبال مناطق عشایری اقدام نمایند. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این امر به عهده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

ماده ۶- سازمان امور عشایر ایران موظف است به طور سالانه فهرست مراکز جمعیتی عشایر اسکان یافته را تهیه و به وزارت کشور اعلام نماید. وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف شش ماه پس از وصول فهرست، نسبت به شناسایی و انطباق آن با قانون تقسیمات کشوری اقدام نماید.

ماده ۷- تشکلهای مردمی و غیردولتی مرتبط با فعالیت‌های تولیدی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عشایر، توانمندسازی جوامع محلی و بومی و حفاظت از محیط زیست با ارایه کمک‌های فنی و اعتباری در مناطق عشایری، توسط دستگاه‌های اجرائی و سازمان‌های ذی‌ربط مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

ماده ۸- وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و نیرو مکلفند به منظور تسریع در ساماندهی به اسکان عشایر داوطلب، میزان متناسبی از اراضی موات و مراتع ملی متعلق به دولت در پایاب سدهای ساخته شده و یا در دست احداث را جهت اجرای این آئین‌نامه به عشایر اختصاص دهند.

ماده ۹- نرخ کارمزد تسهیلات بانکی به میزان حداقل و بخشودگی یا معافیت‌های مالیاتی معادل حداکثر معمول در مناطق محروم روستایی در کانون‌های اسکان عشایر لحاظ خواهد شد.

ماده ۱۰- برای بازشناسی و پالایش آمار عشایر کوچنده از اشکال و انواع دیگر زندگی عشایری، در آغاز برنامه چهارم توسعه، مرکز آمار ایران، آمارگیری یا سرشماری بازشناسی عشایر را انجام دهد. اعتبار موردنیاز برای انجام سرشماری را سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تأمین و تخصیص خواهد داد.

ماده ۱۱- ساماندهی عشایر کوچنده شامل ساماندهی کوچ، ایجاد اشتغال پایدار، ارتقاء شاخصهای برخورداری و خدمات عمرانی و زیربنایی می‌باشد.

تبصره ۱- ساماندهی کوچ شامل تدوین تقویم کوچ، نظارت بر نحوه چرای دام، تأمین آب شرب، خدمات آموزشی، فرهنگی و بهداشتی - درمانی، خدمات دامپزشکی، کمک به تأمین علوفه، حفظ امنیت در استقرارگاههای ییلاقی و قشلاقی، ایل راهها و مسیرهای کوچ، مرمت و نگهداری ایل راهها، ایجاد تأسیسات لازم برای ارائه خدمات حین کوچ و تجهیز مسیرهای کوچ می‌باشد.

تبصره ۲- ایجاد اشتغال پایدار برای عشایر کوچنده شامل:
۱- شناسائی اراضی موات و مراتع مستعد تغییر کاربری در عرصه سامان‌های عرفی و قلمرو عشایر به منظور واگذاری قطعی به عشایر جهت اجرای طرح‌های مرتع داری، تولیدی و تأمین تسهیلات بانکی موردنیاز.

۲- آموزش، ترویج و تأمین تسهیلات بانکی مورد نیاز مربوط به نحوه احیا، اصلاح و بهره‌برداری از مراتع، زراعت، باغبانی و روش‌های نوین دامپروری و پرواربندی، توسعه بیمه دام عشایر و خدمات بهداشت دام و دامپزشکی و تعاونی‌های عشایری و سایر تشکلهای غیردولتی عشایری برای اجرای مفاد این تبصره در اولویت خواهند بود.

۳- اجرای طرح‌های تجهیز منابع آب و خاک و حمایت از اجرای طرح‌های توسعه زراعت، باغداری و سایر فعالیت‌ها (پرورش ماهی، کشت و فرآوری گیاهان داروئی و صنایع دستی) جهت تنوع بخشی به اقتصاد عشایر.

۴- اجرای طرح‌های جامع گردشگری طبیعی به عنوان اشتغال پایدار.

تبصره ۳- به منظور ارتقای شاخص‌های توسعه انسانی در جامعه عشایری کوچنده، اقدامات زیر صورت می‌گیرد:

۱- ارتقای شاخص برخورداری از آموزش رسمی با ایجاد و توسعه آموزشگاهها به صورت ثابت و سیار و نیمه سیار در دوره‌های تحصیلی موردنیاز و ایجاد و توسعه آموزشگاههای شبانه‌روزی در مراکز جمعیتی عشایر و نیز ایجاد ساختار تشکیلاتی و فناوری متناسب برای آموزش‌های نیمه حضوری و از راه دور.

۲- ارتقای دانش فنی و مهارتها در جامعه عشایری از طریق ارائه آموزش‌های فنی - حرفه‌ای، صنایع مرتبط با بخش کشاورزی و ایجاد تأسیسات و تجهیز مراکز آموزش و ترویج در مناطق عشایری.

۳- ارتقای شاخص‌های بهداشتی از طریق آموزش و ترویج، توسعه خدمات بهداشتی - درمانی، بیمه و خدمات اجتماعی در مناطق بیلاقی، قشلاقی و مسیر کوچ.

۴- تأمین کالاهای اساسی، نهاده‌های تولیدی مورد نیاز عشایر در محل استقرارشان در بیلاق و قشلاق.

۵- تأمین سوخت مورد نیاز عشایر در محدوده دسترسی مناسب نسبت به محل استقرار آنان.

۶- احداث، تکمیل، نگهداری و مرمت ایل راه‌های عشایری.

۷- ایجاد مراکز آموزشی، بهداشتی - درمانی، فرهنگی، پست و مخابرات، پاسگاه نیروی انتظامی و پایگاه بسیج عشایری در محدوده استقرار بیلاقی و قشلاقی عشایر.

ماده ۱۲- هماهنگی بین دستگاههای ذی‌ربط در استان‌های عشایری برای اجرای برنامه ساماندهی، رعایت اولویت‌بندی و زمان‌بندی اقدامات و نیز بهبود و استمرار خدمات‌رسانی به عشایر به عهده استانداران استان‌های ذی‌ربط می‌باشد.

ماده ۱۳- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مکلف است بخشی از اعتبارات دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط را حداقل به تناسب جمعیت و نیازهای جامعه عشایری استان به ارائه خدمات و اجرای طرح‌های عمرانی موردنیاز عشایر اختصاص دهد.

ماده ۱۴- اصلاح، بهبود و تقویت ساختار تشکیلاتی سازمان امور عشایر ایران، متناسب با اساسنامه، ویژگی‌های خاص جامعه عشایری و قطب‌های کوچ و استقرار عشایر، به منظور اجرای تکالیف، وظایف و مسئولیت‌های قانونی این سازمان در ساماندهی عشایر برای افزایش اثربخشی فعالیت‌ها و ارتقای شاخص‌های توسعه در جامعه عشایری.

تبصره - وزارت جهادکشاورزی نسبت به بررسی و اصلاح ساختار سازمان امور عشایر اقدام نموده و پیشنهادهای لازم را به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارائه می‌نماید.

ماده ۱۵- با توجه به محرومیت مضاعف مناطق عشایری، تخصیص یارانه‌های مناسب، استفاده از اعتبارات مربوط به مناطق کمتر توسعه یافته و ردیف‌های خاص - علاوه بر اعتبارات ملی و استانی دستگاه‌ها - برای اجرای برنامه ساماندهی عشایر اولویت دارد.

ماده ۱۶- هماهنگی به منظور نیازسنجی و انجام وظایف مندرج در جدول پیوست این آئین‌نامه (برنامه ای و سنواتی) توسط دستگاه‌های ذی‌ربط در مناطق عشایری به عهده وزارت جهادکشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) می‌باشد.

ماده ۱۷- دستگاه‌های اجرایی ذیربط موظف هستند گزارش عملکرد خود را به طور سالانه تهیه و به شورای عالی عشایر منعکس نمایند «دبیرخانه شورای عالی عشایر» - مستقر در سازمان امور عشایر - وظیفه پیگیری تهیه گزارشات را به عهده دارد.

ماده ۱۸- این آئین‌نامه از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا خواهد بود.

محمدرضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و موسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، دفتر امور مناطق محروم کشور، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۱

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										عنوان خدمات	تقسیمات			
		فصل ۳					سیار (موقت)									
		فاصله دسترسی (کیلومتر)	فصلی هموار	فاصله دسترسی (متر)	استانه جمعیتی (نفر)	فصلی نامهموار	مساحت منطقه عشایری	سامان	سامانه	سامان	میان بند			قشلاقی	قشلاقی	بیلاقی
	وزارت آموزش و پرورش	۱	۱	۱۰۰	۱۵۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	مرکز آموزش قبل از دبستان	
	وزارت آموزش و پرورش	۲/۵	۲/۵	+۱۰۰	+۱۵۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	آموزش ابتدایی	
	وزارت آموزش و پرورش	۳	۳	-۸۰۰	-۱۰۰۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	آموزش راهنمایی عادی	
	وزارت آموزش و پرورش	۶	۶	+۱۰۰۰	+۱۵۰۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	آموزش راهنمایی شبانه روزی	
	وزارت آموزش و پرورش	۵	۱۰	+۱۰۰۰	+۲۰۰۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	آموزش دوره متوسطه	
	وزارت آموزش و پرورش	۱۰	۲۰	+۳۰۰۰	+۴۰۰۰	--	--	--	--	--	--	--	--	--	آموزش متوسطه شبانه روزی	
	نهیض سواد آموزی	۲/۵	۲/۵	+۱۵۰	+۲۰۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	کلاس درس نهیض سواد آموزی	
	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای	۵	۱۰	+۲۵۰۰	+۳۵۰۰	--	--	--	--	--	--	--	--	--	آموزش فنی و حرفه‌ای (مهارتی)	
در قالب شبکه‌های بهداشت و درمان کشور	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	--	--	۱۰۰-۵۰۰	۱۰۰-۶۰۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	ارائه خدمات بهداشتی - درمانی از طریق رابطین بهداشتی و نیم سیار (بهداشت شخصی و بهداشت محیط)	
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	--	--	--	--	*	*	*	*	*	*	*	*	*	تربیت نیروی و مامان عشایری	
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	اکتیب سیار خدمات دامپزشکی	
	سازمان دامپزشکی	--	--	(۱۰۰ راس)	(۱۰۰ راس)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	تامین آب آشامیدنی سالم و بهداشتی	
	وزارت نیرو و سازمان امور عشایر	--	--	-۱۰۰	-۱۰۰	*	*	*	*	*	*	*	*	*	اجداث حمام ضد کتبه	
	سازمان دامپزشکی و سازمان امور عشایر	--	--	--	--	*	*	*	*	*	*	*	*	*		

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۲

توضیحات	دستگاه اجرائی	نحوه ارائه خدمات										عنوان خدمات	تقسیمات			
		ثابت ۲		سبار (موقت)				سبار								
		فاصله دسترسی (کیلومتر)	فصلیه هموار	فصلیه ناهموار	آستانه جمعیتی (نفر)	فصلیه هموار	فصلیه ناهموار	مساحت منطقه عشایری	مساحت مسطح	مساحت سلسله	مساحت سامان			میان بند	قشلاق	قشلاق
		۳	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	خانه بهداشت
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	مراکز بهداشتی و درمانی با تسهیلات رایگان
	آموزش پزشکی	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تأمین آب آشامیدنی با شیر برداشت متمرکز
	وزارت نیرو	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تأمین آب آشامیدنی با شیر برداشت خصوصی
	وزارت نیرو	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	تأمین آب آشامیدنی از طریق حفر و تجهیز چاه
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	آب آشامیدنی
	وزارت نیرو	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	بهبود چشمه
	وزارت نیرو	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	لابرونی قنوات
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	احداث پست دامپرریشگی و کلنیک دامپرریشگی
	وزارت نیرو	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	کسب رگ بهداشتی
	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	ارائه تسهیلات و ترویج حمام و توالت بهداشتی
		--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	حمام عمومی
	دهیاری ها	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	غسالخانه و گورستان
	سازمان امور عشایر	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	احداث آبشخور دام
	سازمان امور عشایر	--	--	--	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	حفر و تجهیز چاه مالداري

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۳

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										تقسیمات
		ثابت ۳					سیار (موقت)					
		فاصله دسترسی (کیلومتر)	فصلنامه	جمعیتی (نفر)	استانه	جمعیتی (نفر)	مساحت منطقه عشایری	میان بند	قشلاق	بیابان	عنوان خدمات	
		لشایر	لشایر	لشایر	لشایر	لشایر	لشایر	لشایر	لشایر	لشایر	لشایر	
	سازمان امور عشایر	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	--	--	--	بسیاری محیط کانون	
	سازمان بهزیستی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	--	--	ارائه خدمات بهزیستی از طریق تیمهای سیار		
	وزارت راه و ترابری	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	احداث نگهداری و مرمت راه (آیل راهها)، گذرگاهها و راههای دسترسی کانونها		
	وزارت راه و ترابری	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	راه روستایی درجه ۲ یا روستای شمی		
	وزارت راه و ترابری	--	--	-۱۰۰	-۱۰۰	--	--	--	--	راه روستایی درجه ۳ یا روستای شمی		
	وزارت راه و ترابری	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	*	*	*	*	ترمیم آبنبار راه		
	وزارت نیرو	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	--	--	برق شبکه سراسری		
	وزارت نیرو	--	--	-۱۰۰	-۱۰۰	--	--	--	--	برق شبکه غیر سراسری		
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	--	--	صندوق پست		
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۳	۵	-۵۰۰	-۵۰۰	--	--	--	--	نمایندگی پست		
	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۲	۱۵	-۵۰۰	-۵۰۰	--	--	--	--	دفتر پست و مخابرات		
بر اساس ضوابط و مقررات استقرار جمعیت و تر محروم روستا	سازمان امور عشایر	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	--	--	--	--	مکان بانی کانون اسکان (روستا)		
با استفاده از نتایج طرحهای توسعه عمران ناحیه ای و ساماندهی لبا و سکونتگاههای روستایی مصوب	بنیاد مسکن با همکاری سازمان امور عشایر	--	--	+۲۵۰	+۲۵۰	--	--	--	--	تجه طرح هادی کانون اسکان (روستا)		
با استفاده از نتایج طرحهای فرادست مصوب	بنیاد مسکن با همکاری سازمان امور عشایر	--	--	+۲۵۰	+۲۵۰	--	--	--	--	تجه طرح هادی کانون اسکان (روستا)		

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۴

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات						تقسیمات	
		تابلت ۳			سیار (موبلنت)				
		فاصله دسترسی (کیلومتر)	فاصله هموار	فاصله هموار	مساحت منطقه عشایری	مساحت مسطح	سیار بند		
پهن از تصویب طرح کالبدی در کار گروه شهرداری و معناری شورای برپایه، برخی استان	بنیاد مسکن با همکاری سازمان امور عشایر دهاری ها	--	فاصله هموار	فاصله هموار	فاصله هموار	زیربست بوم	سلمان	بیابان	اعمال اجرایی اسکان
		۲۵۰+	۲۵۰+	۲۵۰+	۲۵۰+	--	--	--	
	نظام بانکی و بنیاد مسکن	--	--	--	--	--	--	--	ارزیه تسهیلات بانکی برای احداث مسکن
	سازمان مدیریت و برپایه، برخی استان	--	--	--	--	--	--	--	نظارت بر اجرای طرح های
با عاملیت شبکه تعاونی های عشایری	وزارت نفت و سازمان امور عشایر	۲	۳	۳	۴۰۰+	--	--	*	احداث چابکگاه عرضه مواد سوختی
	وزارت نفت	۲	۳	۳	۱۰۰+	--	--	*	اعطای عاملیت فروش گاز پالایع و مواد نفتی
با عاملیت شبکه تعاونی های عشایری	وزارت نفت و سازمان امور عشایر	۲	۲	۲	۴۰۰+	--	--	*	ایجاد تاسیسات سبیلنادر برکنی
با همکاری شبکه تعاونی های عشایری	وزارت نفت و سازمان امور عشایر	--	--	--	--	*	*	*	ساخت رسانی سیار به عشایر
با همکاری سازمان چابکها و مراکز سازمان امور رانسی	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	--	۲۰+	*	*	--	واگذاری رانسی موت و مراکز به عشایر (مراکز واقع در محدوده عرفی)
	وزارتین	--	--	--	۱۰۰+	*	*	--	برقر رسانی به چاه های کشاورزی
	وزارتین	--	--	--	۱۰۰+	*	*	--	انتقال آب کشاورزی
	وزارتین	--	--	--	۲۰۰+	*	*	--	احداث شبکه آبیاری و زهکشی
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	--	۲۰۰+	*	*	--	عملیات اجیرداری و اجیرانداری

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۵

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات										تقسیمات	
		ثابت ۲					سیار (موقت)						
		فاصله دسترسی (کیلومتر)	فاصله همسایر	فاصله همسایر	جمعیتی (نفر)	آبشار همسایر	مساحت منطقه عشایری	سازمان	سازمان	سازمان	میان بند		قشلاق
با همکاری سازمان امور عشایر	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۲۰۰۰	+۲۵۰	* * *	--	--	--	--	--	--	احداث بند ذخیره ای و انتقال آب
با همکاری سازمان امور عشایر	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۲۰۰	+۲۵۰	* * *	--	--	--	--	--	--	احداث و تجهیز ایستگاه پمپاژ
با همکاری سازمان امور عشایر	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰۰	+۱۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	تسطیح و تفکیک اراضی زراعی
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰۰	+۱۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	تامین نهاده های کشاورزی
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰۰	+۱۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	احداث سبیل بند
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰۰	+۱۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	شناسایی و نقشه برداری اراضی کشاورزی
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰۰	+۱۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	خفرو و تجهیز چاه عمیق و نیمه عمیق
	وزارت جهاد کشاورزی	--	--	+۱۰۰۰۰	+۱۵۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	مرکز آموزش و ترویج کشاورزی و صنایع وابسته
	وزارت جهاد کشاورزی	۳	۵	+۲۰۰	+۲۵۰	--	--	--	--	--	--	--	ارایه آموزشهای کشاورزی و دامپروری از طریق تیم سیار
	وزارت جهاد کشاورزی و سازمان امور عشایر	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	تامین و توزیع علوفه دام
	سازمان امور عشایر	۷	۱۰	-۱۵۰۰	+۲۰۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	احداث و تجهیز انبار چند منظوره
با همکاری شبکه تعاونی های عشایری	سازمان امور عشایر	۳	۵	+۱۵۰	+۱۵۰	--	--	--	--	--	--	--	کمک به ایجاد مراکز خرید و فروش کالا
با همکاری شبکه تعاونی های عشایری	سازمان امور عشایر	--	--	+۱۵۰	+۱۵۰	--	--	--	--	--	--	--	کمک به ایجاد فروشگاه تعاونی عشایری
با همکاری شبکه تعاونی های عشایری	وزارت بازرگانی	--	--	+۱۰۰	+۱۰۰	* * *	--	--	--	--	--	--	تامین و توزیع کالاهای اساسی

جدول ضوابط خدمات رسانی در مناطق عشایری کشور و نحوه تجهیز کانونهای اسکان عشایر

جدول شماره ۶

توضیحات	دستگاه اجرایی	نحوه ارائه خدمات							تقسیمات
		ثابت ۲		سپار (موقت)					
		فاصله دسترسی (کیلومتر)	اسانه جمعیتی (نفر)	مساحت منطقه عشایری	میان بند	قشلاق	بیلایق		
با همکاری بسج عشایری	نیروی انتظامی	--	+۱۰۰	* * *	--	--	--	تامین امنیت مسپر کوچ و اطرافها	
	نظام بانکی	--	+۱۰۰	* * *	--	--	--	اعطای تسهیلات مالی برای فعالیت های تولیدی کشاورزی و دامپروری	
	وزارت جهاد کشاورزی	--	+۲۰۰	* * *	--	--	--	احداث مسجد و حسینیه	
با همکاری دهیاری ها	سازمان تبلیغات اسلامی	۸	+۴۵۰۰	--	--	--	--	کتابخانه روستایی	
	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۳	+۲۵۰	--	--	--	--	اسکانات ورزشی روبراز	
	سازمان تربیت بدنی	--	+۱۰۰	* * *	--	--	--	تیم های سپار ترویج کتاب	
با همکاری سازمان امور عشایر	نیروی مقاومت بسج عشایری	--	+۱۰۰	* * *	--	--	--	پایگاه نیروی مقاومت بسج	
	وزارت کشور	--	+۱۰۰	* * *	--	--	--	شورای اسلامی عشایری	
با همکاری شبکه تعاونی های عشایری	سازمان جهاد فرهنگی و گردشگری با همکاری سازمان امور عشایر ایران	--	+۲۵۰	* * *	--	--	--	مراکز توسعه گردشگری عشایری	

توضیحات جدول:

- ۱- کلیه کانونهای اسکان عشایر پس از تشکیل و رسیدن به حد نصاب ۲۰ خانوار تبدیل به روستا خواهند شد.
- ۲- خدمات ثابت در کانونهای اسکان و یا یکی از قطبهای اسکان که زمینه اسکان دائم را دارند ارائه خواهد شد.
- ۳- مناطق عشایری به شرح: ساغان عرفی یا حداقل ۲۰ خانوار، سامانه عشایری یا حداقل ۵۰ خانوار و زیست بوم عشایری یا بیش از ۵۰ خانوار تقسیم بندی می گردند.
- ۴- خدمات سپار چپه موقت داشته و با هدف ترویج اسکان آرایه می گردد و در صورت عدم اثر بخشی در حداقل های مورد نیاز خلاصه خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۲۴/۴۰۷۵۹/۱۰۴۰۴۱
ریاست جمهوری تاریخ: ۸۹/۵/۱۲
دبیر هیئت دولت پیوست: _

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

جناب آقای محمدنجار

وزیر محترم کشور

با سلام و دعای خیر

به استحضار می‌رساند پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۸۹۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۶ وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «طرح دسترسی صددرصدی جامعه عشایری به آب آشامیدنی سالم و بهداشتی» در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۳ شورای عالی عشایر مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

الف - وزارتخانه‌های کشور و جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) پیگیریها و اقدامات لازم را انجام دهند تا کلیه مراکز جمعیتی عشایری که اسکان یافته‌اند و همچنین در محل قشلاق ایشان بیشتر از ۲۰ خانوار زندگی دائم دارند، پس از سیر مراحل قانونی به عنوان روستا شناخته شوند.

ب - کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور موظفند خدمات مرتبط را به این روستاها با اولویت ارائه دهند.

ج - جمعیت این مراکز پس از شناخته شدن به عنوان روستا در محاسبات مربوط به خدمات زیربنایی در زمره جمعیت عشایری تلقی نمی‌شود و به عنوان جمعیت روستایی محسوب می‌گردد.
لذا با عنایت به ماده (۱۳) قانون تقسیمات کشوری مراتب جهت سیر مراحل قانونی ایفاد می‌گردد.

مجید دوستعلی

رونوشت:

وزارت جهاد کشاورزی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی
رییس جمهور، سازمان امور عشایر کشور و دفتر کمیسیون امور
زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۲۴/۴۰۷۵۹/۱۰۴۰۴۶

تاریخ: ۸۹/۵/۱۲

پیوست: _

ریاست جمهوری

دبیر هیئت دولت

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

جناب آقای نامجو

وزیر محترم نیرو

با سلام و دعای خیر،

به استحضار می‌رساند پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۸۹۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۶/۶ وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «طرح دسترسی صددرصدی جامعه عشایری به آب آشامیدنی سالم و بهداشتی» در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۳ شورای عالی عشایر مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

در راستای امر ساماندهی به زندگی و تولیدات جامعه عشایری، وزارت نیرو (شرکت‌های آب منطقه‌ای) موظف است آب مورد نیاز طرح‌های کشاورزی و دامداری عشایر را پس از تأیید تقاضا توسط سازمان امور عشایر ایران در اراضی پایاب سدها، اراضی تحت پوشش شبکه‌ها و حاشیه رودخانه‌ها و در دشتهای آزاد دارای پتانسیل در چارچوب ضوابط و مقررات مربوط و حسب ظرفیت‌ها و امکانات آبی منطقه با قید اولویت تأمین نماید.

مجید دوستعلی

رونوشت:

وزارت جهاد کشاورزی، سازمان امور عشایر کشور و دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۲۴/۴۰۷۵۵/۱۰۴۲۵۸

تاریخ: ۸۹/۵/۱۲

پیوست: _

ریاست جمهوری

دبیر هیئت دولت

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

جناب آقای حسینی

وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی

با سلام و دعای خیر

به استحضار می‌رساند پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۸۹۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۶/۶ وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «آیین‌نامه اصلاح نظام خدمات‌رسانی به جامعه عشایری کشور» در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۳ شورای عالی عشایر مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان خصوصی سازی) موظف است در فرآیند اجرای سیاست‌های ذیل اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و قانون نحوه اجرای آن به نحوی برنامه‌ریزی و اقدام نماید که تهیه نهاده‌ها و خرید و عرضه محصولات تولیدی عشایر از طریق تشکل‌های عشایری مجاز صورت پذیرد.

مجید دوستعلی

رونوشت:

وزارت جهاد کشاورزی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی
رییس جمهور، سازمان امور عشایر کشور، سازمان خصوصی سازی،
دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۲۴/۴۰۷۵۵/۱۰۴۲۷۰
ریاست جمهوری تاریخ: ۸۹/۵/۱۲
دبیر هیئت دولت پیوست: _

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

جناب آقای حاجی بابایی
وزیر محترم آموزش و پرورش

با سلام و دعای خیر،

به استحضار می‌رساند پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۸۹۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۶/۶ وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «آیین‌نامه اصلاح نظام خدمات‌رسانی به جامعه عشایری کشور» در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۳ شورای عالی عشایر مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

وزارت آموزش و پرورش موظف است با توجه به وضعیت و سطح سواد و آموزش در مناطق عشایری، با همکاری وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران)، علوم، تحقیقات و فناوری، کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی نسبت به تهیه و اجرای طرح جامع ارتقاء سطح دانش و سواد در مناطق عشایری ظرف شش ماه اقدام نماید.

مجید دوستعلی

رونوشت:

وزارت جهاد کشاورزی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت کار و امور اجتماعی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، سازمان امور عشایر کشور و دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۲۴/۴۰۷۵۵/۱۰۴۲۷۴
ریاست جمهوری تاریخ: ۸۹/۵/۱۲
دبیر هیئت دولت پیوست: _

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

جناب آقای خلیلیان
وزیر محترم جهاد کشاورزی

با سلام و دعای خیر

به استحضار می‌رساند پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۸۹۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۶/۶ وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «آیین‌نامه اصلاح نظام خدمات‌رسانی به جامعه عشایری کشور» در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۳ شورای عالی عشایر مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

ماده ۱- وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور حفظ، نگهداری و احداث ایل‌راه‌ها و میان‌بندهای مربوط به کوچ عشایر با همکاری و توافق وزارتخانه‌های راه و ترابری، مسکن و شهرسازی، کشور و سازمان حفاظت محیط‌زیست نسبت به تهیه و تنظیم نقشه ایل‌راه‌های مربوط به مسیر کوچ عشایر ظرف یک سال اقدام و نقشه‌های یاد شده را برای تعیین حدود و حریم و اعمال مقررات مربوط به مراجع ذی‌ربط ارسال نماید.

تبصره ۱- اعتبار لازم برای اجرای این ماده و علامت‌گذاری حدود و حریم و احداث ایل‌راه‌های مصوب با هماهنگی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی تعیین و در بودجه سنواتی سازمان امور عشایر پیش‌بینی می‌شود.

تبصره ۲- وزارت کشور از طریق استانداریها موظف است با هماهنگی مقامات اجرایی، انتظامی و قضایی از هرگونه واگذاری، تخریب و ساخت و ساز در مسیر کوچ و ایل‌راه‌های عشایری

جلوگیری نموده و ضمن برخورد قانونی با متخلفین، نسبت به رفع تصرف اقدام نماید.

ماده ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند در اجرای بند "و" ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانون واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۵۹ - شورای انقلاب در خصوص ممنوعیت واگذاری راه‌ها و مسیر کوچ ایل‌نشینها و حریم مربوط به آنها، در زمان طراحی و اجرای پروژه‌های عمرانی و زیربنایی که به نحوی با مسیر ایل راه عشایر برخورد می‌کنند، مسیر مورد نیاز کوچ عشایر را با هماهنگی سازمان امور عشایر، پیش‌بینی و به نحوی طراحی و اجرا نمایند که عشایر بدون مانع بتوانند مسیر کوچ خود را ادامه دهند.

ماده ۳- مناطق عشایری کشور و کانون‌های اسکان عشایر در صورتی که پس از طی مراحل قانونی مربوط به روستا تبدیل شوند مشمول کلیه مقررات، تسهیلات و مزایای مناطق کمتر توسعه یافته می‌باشند.

مجید دوستعلی

رونوشت:

اعضای محترم هیئت دولت، وزارت راه و ترابری، وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت کشور، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان امور عشایر کشور و دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۲۴/۴۰۷۵۵/۱۰۴۲۸۸
ریاست جمهوری تاریخ: ۸۹/۵/۱۲
دبیر هیئت دولت پیوست: _

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

سرکار خانم وحید دستجردی
وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
جناب آقای محصولی
وزیر محترم رفاه و تأمین اجتماعی
با سلام و دعای خیر،

به استحضار می‌رساند پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۸۹۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۶/۶ وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «آیین‌نامه اصلاح نظام خدمات‌رسانی به جامعه عشایری کشور» در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۳ شورای عالی عشایر مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و رفاه و تأمین اجتماعی موظفند با توجه به وضعیت بهداشت و درمان و بیمه‌های اجتماعی در مناطق عشایری کشور، با همکاری وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران)، وزارت آموزش و پرورش و دفتر امور مناطق محروم ریاست جمهوری نسبت به تهیه و اجرای طرح ویژه برنامه ارتقاء سطح برخورداری از بهداشت و درمان و بیمه‌های اجتماعی در مناطق عشایری ظرف شش ماه اقدام نمایند.

مجید دوستعلی

رونوشت:

وزارت جهاد کشاورزی، وزارت آموزش و پرورش، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، سازمان امور عشایر کشور، دفتر امور مناطق محروم ریاست جمهوری و دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران شماره: ۲۴/۴۰۷۵۵/۱۰۴۲۹۰

ریاست جمهوری تاریخ: ۸۹/۵/۱۲

دبیر هیئت دولت پیوست: _

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

جناب آقای حسینی

وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی

با سلام و دعای خیر،

به استحضار می‌رساند پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۸۹۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۶/۶ وزارت جهاد کشاورزی در خصوص «آیین‌نامه اصلاح نظام خدمات‌رسانی به جامعه عشایری کشور» در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۳ شورای عالی عشایر مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (سازمان تبلیغات اسلامی) موظف است با توجه به وضعیت امور فرهنگی و مذهبی در جامعه عشایری کشور، با همکاری وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور عشایر ایران) نسبت به تهیه و اجرای طرح ویژه آرایه خدمات فرهنگی و مذهبی به جامعه عشایری ظرف شش ماه اقدام نماید.

مجید دوستعلی

رونوشت:

وزارت جهاد کشاورزی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی
رییس جمهور، سازمان امور عشایر کشور و دفتر کمیسیون امور
زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست هیئت دولت.